

Informace z jednání komoditní rady pro ovoce a zeleninu ze dne 25. června 2025

1.7.2025 - | Akademie věd České republiky

V úvodu jednání předseda komoditní rady Jiří Stodůlka přivítal hosty, seznámil přítomné s programem a předal slovo viceprezidentovi AK ČR Martinu Ludvíkovi, který shrnul aktuální informace z AK ČR. Prvním bodem byly protierozní pravidla v rámci DZES 5, která vstoupí v platnost 1. července letošního roku. AK ČR opakovaně a dlouhodobě upozorňovala na potřebu vyjasnění pravidel mezi Evropskou komisí, Ministerstvem zemědělství a odbornou zemědělskou veřejností co nejdříve, kvůli plánování osevních postupů, přizpůsobení polních prací, pořízení technologií atd. Zásadním principem bude povinnost deklarace půdoochranných technologií na erozně ohrožených plochách v případě pěstování plodin s nízkou ochrannou funkcí, přičemž každý zemědělec si vybere variantu, která bude nejlépe vyhovovat jeho možnostem. Viceprezident také uvedl, že platí výjimka pro ozimé plodiny, kterou se podařilo argumentačně obhájit před Evropskou komisí. Nyní je v přípravě nové nařízení vlády, zohledňující výsledky modifikace, a bude následovat tvorba nové metodiky s výkladem pravidel. Kontrolní činnost bude provádět Státní zemědělský intervenční fond.

Dalším tématem bylo omezování spotřeby přípravků na ochranu a ošetřování rostlin v EU, které vyplývá ze Zelené dohody pro Evropu. AK ČR aktuálně zpracovává přehled účinných látek pro jednotlivé skupiny plodin, které již byly zakázané nebo v dohledné době zakázány budou a často bez jakékoliv náhrady. Situaci též konzultovala s odborníky z jiných zemí, například z Rakouska. Viceprezident Ludvík uvedl, že pro naprostou většinu pěstitelů představuje omezování účinných látek zcela zásadní problém, který se týká už nejen speciálních plodin, ale také klasických polních plodin. Do tří let podle něj nebude možné z důvodu absence účinné ochrany některé plodiny pěstovat.

Následně vystoupil vrchní ředitel MZe Petr Jílek ohledně zpřesnění zásad DT 3.a. Biologická ochrana rostlin jako náhrada chemické ochrany, které se bude týkat roku 2025. Na základě podnětu auditu musí dojít k zpřesnění zásad, aby nedocházelo ke dvojímu financování výdajů na biologickou ochranu (pozn. následně MZe poslalo návrh úpravy Zásad a Zelinářská unie Čech a Moravy poslala k materiálu své připomínky). Dále vrchní ředitel hovořil o kompenzacích škod, které způsobily záplavy a povodně loni v září. Za tímto účelem se podle něj podařilo vyjednat balíček ve výši 280 milionů eur z evropských fondů pro zasažené země. Peníze budou sloužit pro odškodnění škod, se sazbami na jednotlivé plodiny. Propočty jsou dané odhadem a budou upřesněny až podle objemu přijatých požadavků. Příjem žádostí proběhne od 15. do 30. září 2025, aby peníze mohly být vyplaceny do konce roku. Předcházet tomu ještě bude šetření škod na zemědělských pozemcích, jejich hodnocení škodními komisemi a řešení výměny zdevastovaných pozemků a kompenzacemi z národních zdrojů u silně poškozených pozemků. Ředitel Jílek také uvedl, že celková alokace na podzimní kolo PRV 2025 je ve výši 3 mld. Kč a nyní je na rozhodnutí ministra výše alokace do obálek pro jednotlivé sektory. Z preferenčních kritérií byl odstraněn bod pro podniky od 150 do 2000 ha.

Na závěr jednání viceprezident Ludvík shrnul aktuální situaci v produkci ovoce. Dle prognóz by měla být letošní sklizeň o 8 % vyšší než pětiletý průměr, a to i při meziročním poklesu pěstební plochy o 320 ha. Nejvíce se pěstuje jablek a jahod, velký nárůst je u meruněk, soběstačnost se i přesto pohybuje na úrovni pouhých 20 %. O produkci zeleniny informovala Z. Příbylová ze Zelinářské unie Čech a Moravy. V produkci zeleniny došlo k mírnému poklesu pěstebních ploch a odstupu pěstitelů od náročnějších plodin. Aktuálně je na Moravě problém s racky, kteří si pletou ochranné plachty s

vodní plochou a ničí je, také devastují kapénkovou závlahu, škody jsou ve výši milionů. Také je problém s nízkou výkupní cenou raných brambor z důvodu překrytí prodeje brambor ze skladu.

<https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-komoditni-rady-pro-ovoce-a-zeleninu-ze-dne-25-cervna-2025>